



Svet
Evropske unije

Bruselj, 31. julij 2024
(OR. en)

12625/24

**Medinstitucionalna zadeva:
2024/0204(NLE)**

**UD 157
BIH 12**

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	30. julij 2024
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2024) 345 final
Zadeva:	Predlog SKLEP SVETA o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Stabilizacijsko- pridružitvenem svetu, ustanovljenem s Stabilizacijsko-pridružitvenim sporazumom med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani ter Bosno in Hercegovino na drugi strani, glede spremembe Protokola 2 k navedenemu sporazumu o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja v zvezi s prepustnostjo med Regionalno konvencijo o panevro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu in prehodnimi pravili o poreklu

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2024) 345 final.

Priloga: COM(2024) 345 final



EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 30.7.2024
COM(2024) 345 final

2024/0204 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Stabilizacijsko-pridružitvenem svetu, ustanovljenem s Stabilizacijsko-pridružitvenim sporazumom med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani ter Bosno in Hercegovino na drugi strani, glede spremembe Protokola 2 k navedenemu sporazumu o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja v zvezi s prepustnostjo med Regionalno konvencijo o panevro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu in prehodnimi pravili o poreklu

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o določitvi stališča, ki naj se v imenu Unije zastopa v Stabilizacijsko-pridružitvenem svetu iz Stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med EU ter Bosno in Hercegovino v zvezi s predvidenim sprejetjem sklepa o spremembi Protokola 2 k Stabilizacijsko-pridružitvenemu sporazumu med EU ter Bosno in Hercegovino.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani ter Bosno in Hercegovino na drugi strani

Cilj Stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani ter Bosno in Hercegovino na drugi strani¹ (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) je podpreti prizadevanja Bosne in Hercegovine za dokončen prehod v delujoče tržno gospodarstvo. Sporazum je začel veljati 1. junija 2015.

2.2. Stabilizacijsko-pridružitveni svet

Stabilizacijsko-pridružitveni svet, ustanovljen v skladu z določbami člena 115 Sporazuma, se lahko odloči, da bo spremenil določbe Protokola 2 o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja (člen 4 Protokola 2). Stabilizacijsko-pridružitveni svet oblikuje odločitve in priporočila v soglasju s pogodbenicama.

2.3. Predvideni akt Stabilizacijsko-pridružitvenega sveta

Stabilizacijsko-pridružitveni svet naj bi na svoji naslednji seji ali z izmenjavo pisem sprejel sklep o spremembi določb Protokola 2 o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja (v nadaljnjem besedilu: predvideni akt).

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Na prvem tehničnem sestanku o prehodnih pravilih o poreklu, ki je potekal 5. februarja 2020 v Bruslju, se je večina pogodbenic Regionalne konvencije o panevro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu (v nadaljnjem besedilu: Konvencija)² dogovorila, da se revidirana pravila Konvencije³ (v nadaljnjem besedilu: prehodna pravila o poreklu) izvajajo vzporedno s pravili Konvencije na prehodni dvostranski podlagi do sprejetja revidiranih pravil Konvencije.

Od 1. septembra 2021 med pogodbenicami Konvencije velja mreža dvostranskih protokolov o pravilih o poreklu, na podlagi katerih se že uporabljajo prehodna pravila, vključno med EU ter Bosno in Hercegovino.

Cilj prehodnih pravil o poreklu je uvesti prožnejša pravila, da se olajša opredelitev statusa preferencialnega porekla za blago. Ker so prehodna pravila o poreklu na splošno prožnejša od tistih iz Konvencije, bi se blago, ki izpolnjuje pravila iz Konvencije, lahko štelo za blago s poreklom tudi v skladu s prehodnimi pravili o poreklu, razen nekaterih kmetijskih

¹ UL L 164, 30.6.2015, str. 2.

² UL L 54, 26.2.2013, str. 4.

³ UL L, 2024/245, 18.1.2024.

proizvodov, uvrščenih v poglavja 2, 4 do 15 in 16 (razen predelanih ribiških proizvodov) ter poglavja 17 do 24 harmoniziranega sistema, saj so za te proizvode prehodna pravila o poreklu drugačna ali strožja od pravil iz Konvencije.

Prehodna pravila o poreklu se uporabljajo vzporedno s pravili o poreklu iz Konvencije, kar ustvarja dve različni območji kumulacije.

Prehodna pravila predvidevajo prepustnost med obema sklopoma pravil o poreklu, saj omogočajo izdajo naknadnega dokazila o poreklu na podlagi dokazila, izdanega v skladu s pravili Konvencije, če je izpolnjen pogoj, da zadevni izdelki izpolnjujejo zahteve obeh sklopov pravil.

Sedanja določba prehodnih pravil v zvezi s prepustnostjo med obema sklopoma pravil o poreklu (člen 21(1), točka (d), Dodatka A k Protokolu o pravilih o poreklu) je povzročila zapleten carinski postopek, ki gospodarskim subjektom preprečuje, da bi v celoti izkoristili prednosti uporabe prehodnih pravil vzporedno s Konvencijo.

Pogodbenici sta se dogovorili, da bosta prehodna pravila uporabljali vnaprej, da bi trgovinske tokove in carinske prakse prilagodili prihodnjemu začetku veljavnosti spremembe Konvencije (na kateri temeljijo prehodna pravila). Zato je primerno olajšati uporabo prepustnosti v preostalem času uporabe prehodnih pravil do začetka veljavnosti spremembe Konvencije.

Zato bi bilo treba člen 8 Dodatka A k Protokolu 2 spremeniti, da se olajša uporaba obstoječe prepustnosti med Konvencijo in prehodnimi pravili o poreklu.

Stališče EU v Stabilizacijsko-pridružitvenem svetu bi moral določiti Svet.

Predlagana sprememba je tehnične narave in se nanaša na trenutno veljavna prehodna pravila o poreklu med pogodbenicama ter ne vpliva na vsebino protokola o pravilih o poreklu. Zato ocena učinka ni potrebna.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“⁴.

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Stabilizacijsko-pridružitveni svet je organ, ustanovljen s sporazumom, in sicer s Stabilizacijsko-pridružitvenim sporazumom med Evropskima skupnostma in njenimi državami članicami na eni strani ter Bosno in Hercegovino na drugi strani.

Akt, ki naj bi ga Stabilizacijsko-pridružitveni svet sprejel, je akt s pravnim učinkom.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

⁴ Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija proti Svetu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče. Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na skupno trgovinsko politiko. Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato prvi pododstavek člena 207(4) PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga za predlagani sklep bi moral biti prvi pododstavek člena 207(4) v povezavi s členom 218(9) PDEU.

5. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Poenostavitev v zvezi s prepustnostjo med Konvencijo in prehodnimi pravili o poreklu nima izmerljivega učinka na proračun EU, saj se njihovo področje uporabe nanaša predvsem na olajševanje trgovine in utrjevanje sodobnih praks carinskih organov. Poenostavitev je namenjena področjem, ki ostajajo v pristojnosti organov, ne da bi vplivala na vsebino pravil, na podlagi katerih blago pridobi status preferencialnega porekla, in olajšuje uporabo obstoječega načela prepustnosti.

6. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Ker bo akt Stabilizacijsko-pridružitvenega sveta spremenil Protokol 2 k Sporazumu, je primerno, da se po sprejetju objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Stabilizacijsko-pridružitvenem svetu, ustanovljenem s Stabilizacijsko-pridružitvenim sporazumom med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani ter Bosno in Hercegovino na drugi strani, glede spremembe Protokola 2 k navedenemu sporazumu o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja v zvezi s prepustnostjo med Regionalno konvencijo o panevro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu in prehodnimi pravili o poreklu

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(4), prvi pododstavek, v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani ter Bosno in Hercegovino na drugi strani (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) je Unija sklenila s Sklepom Sveta in Komisije (EU, Euratom) 2015/998¹, veljati pa je začel 1. junija 2015.
- (2) V skladu s členom 117 Sporazuma Stabilizacijsko-pridružitveni svet lahko sprejema odločitve. Na podlagi člena 4 Protokola 2 k Sporazumu se lahko Stabilizacijsko-pridružitveni svet, ustanovljen s členom 115 Sporazuma (v nadaljnjem besedilu: Stabilizacijsko-pridružitveni svet), odloči, da bo spremenil določbe tega protokola.
- (3) Stabilizacijsko-pridružitveni svet naj bi na svoji naslednji seji sprejel sklep o spremembi Protokola 2 k Sporazumu.
- (4) Primerno je določiti stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa v Stabilizacijsko-pridružitvenem svetu, saj bo sklep Stabilizacijsko-pridružitvenega sveta za Unijo zavezujoč.
- (5) Na prvem tehničnem sestanku o prehodnih pravilih o poreklu, ki je potekal 5. februarja 2020 v Bruslju, se je večina pogodbenic Regionalne konvencije o panevro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu² (v nadaljnjem besedilu: Konvencija) dogovorila, da se revidirana pravila Konvencije³ (v nadaljnjem besedilu: prehodna

¹ Sklep Sveta in Komisije z dne 21. aprila 2015 o sklenitvi Stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani ter Bosno in Hercegovino na drugi strani (UL L 164, 30.6.2015, str. 548).

² UL L 54, 26.2.2013, str. 4.

³ Sklep Sveta (EU) 2019/2198 z dne 25. novembra 2019 o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru, ustanovljenem z Regionalno konvencijo o panevro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu, v zvezi s sprejetjem spremembe Konvencije (UL L 339, 30.12.2019, str. 1).

pravila o poreklu⁴) izvajajo vzporedno s pravili Konvencije na prehodni dvostranski podlagi do sprejetja revidiranih pravil Konvencije.

- (6) Uporaba prehodnih pravil o poreklu zagotavlja prilagoditev trgovinskih tokov in carinskih praks, dokler 1. januarja 2025 ne začnejo veljati revidirana pravila Konvencije, na katerih temeljijo prehodna pravila o poreklu.
- (7) Od 1. septembra 2021 med pogodbenicami Konvencije velja mreža dvostranskih protokolov o pravilih o poreklu⁵, na podlagi katerih se že uporabljajo prehodna pravila o poreklu⁶.
- (8) Cilj prehodnih pravil o poreklu je uvesti prožnejša pravila, da se olajša opredelitev statusa preferencialnega porekla za blago. Ker so prehodna pravila o poreklu na splošno prožnejša od tistih iz Konvencije, bi se blago, ki izpolnjuje pravila o poreklu iz Konvencije, lahko štelo za blago s poreklom tudi v skladu s prehodnimi pravili o poreklu, razen nekaterih kmetijskih proizvodov, uvrščenih v poglavja 2, 4 do 15, 16 (razen za predelane ribiške proizvode) in poglavja 17 do 24 harmoniziranega sistema. Prehodna pravila o poreklu se uporabljajo vzporedno s pravili o poreklu iz Konvencije, kar ustvarja dve različni območji kumulacije. Zato bi bilo treba za lažjo uporabo prepustnosti med Konvencijo in prehodnimi pravili o poreklu iz člena 21(1), točka (d), Dodatka A k Protokolu 2 k Sporazumu spremeniti člen 8 Dodatka A k Protokolu 2 k Sporazumu –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa v Stabilizacijsko-pridružitvenem svetu, ustanovljenem s Stabilizacijsko-pridružitvenim sporazumom med Evropskima skupnostma in njenimi državami članicami na eni strani ter Bosno in Hercegovino na drugi strani, glede spremembe Protokola 2 k navedenemu sporazumu, temelji na osnutku sklepa Stabilizacijsko-pridružitvenega sveta, ki je priložen temu sklepu.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*

⁴ UL L, 2024/245, 18.1.2024.

⁵ EU, Islandija, Švica (vključno z Lihtenštajnom), Norveška, Ferski otoki, Izrael, Jordanija, Palestina (to poimenovanje se ne razlaga kot priznanje države Palestine in ne posega v posamezna stališča držav članic o tem vprašanju), Albanija, Bosna in Hercegovina, Kosovo (to poimenovanje ne posega v stališča o statusu ter je v skladu z RVSZN 1244/1999 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova), Severna Makedonija, Srbija, Črna gora, Gruzija, Republika Moldavija in Ukrajina.

⁶ UL C, C/2024/1637, 20.2.2024.